

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלים: איילת קוגוס, גל דנינו, אלישבע שמשבחינה במבוא לכלכלה (094591)**תאריך הבחינה: 12.2.2023**

מועד א - סמסטר חורף תשפ"ג

טור 1

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- סמני את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן בראש את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות. שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה !!!

שאלה 1

במשק מסוים פועלים שני שווקים האחד למוצר X והשני למוצר Y . שני השווקים פועלים בתנאי תחרות משוכללת.

בשוק למוצר X הביקוש נתון על ידי: $P_X = 10$, וההיצע נתון על ידי $P_X = Q_X + 2$.

בשוק למוצר Y הביקוש נתון ע"י: $P_Y = 5$, וההיצע נתון על ידי $P_Y = Q_Y$.

כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 2 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה. לפיכך, מהי רווחת (עודף) הצרכנים בענף Y לאחר הסובסידיה בשווי משקל?

- א. 0
- ב. 4
- ג. 20
- ד. 35
- ה. אינסוף ∞

שאלה 2

X ו- Y הם מוצרים תחליפיים בעלי עקומות רגילות. מוצר Y מיוצר, נמכר ונקנה רק בארץ. מוצר X מיוצר בארץ וכן תמיד מיובא מחו"ל (במחיר קבוע). ידוע שעל כל יחידה מיובאת ממוצר X מוטל מכס במצב המוצא, ועדיין מתקיים יבוא. כל העקומות המקומיות למוצרים רגילות. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. הקטנת גובה המכס ליחידה מיובאת של X תקטין את עודף היצרן מ- Y .
- ב. הטלת מס על כל יחידה מיוצרת של Y תגדיל את עודף היצרן ממוצר X .
- ג. מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של X תקטין את עודף היצרן מ- Y .
- ד. ייתכן וקביעת מחיר מקסימום למוצר Y תביא להגדלת הוצאות הצרכנים על מוצר X .
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

בשוק שיחות הטלפון פועל יצרן בודד (מונופול). כעת, ידוע כי הממשלה החליטה להטיל על היצרן מס גולגולת בסך חצי מיליון ₪, וידוע שהיצרן ממשיך לפעול.

כתוצאה מהטלת המס, מה יעשה היצרן בטווח הקצר?

- א. יעלה את המחיר לכל שיחת טלפון.
- ב. לא ישנה את המחיר לכל שיחת טלפון.
- ג. יוריד את המחיר לכל שיחת טלפון.
- ד. תלוי בגמישות ההיצע.
- ה. תלוי בגמישות הביקוש.

שאלה 4

נתונה פונקציית ייצור $Q(L) = \sqrt{L}$ (כמות העובדים L).

הניחו שמחיר המוצר בשוק הוא $p = \$100$, והשכר לעובד במשק הוא $w = \$60$.

לפיכך, מהו ערך התפוקה השולית (ערך כספי ב-\$) כאשר שוק העבודה בשווי משקל?

א. 8

ב. 10

ג. 60

ד. 100

ה. 2500

שאלה 5

ידוע כי בשוק מסוים פועל מונופול. סך העלות של המונופול נתונה ע"י : $TC(Q) = 2 \cdot Q^2$ (הניחו ייצור של יחידות שלמות).

סך הוצאות הצרכנים תמיד קבועות חיוביות ושוות M . (הניחו יחידות שלמות בלבד). לפיכך, מי מהבאים הנכון ביותר בשווי משקל?

א. המונופול יחליט לייצר יחידה אחת בלבד בכל מקרה.

ב. רק אם $M > 2$ המונופול יחליט לייצר יחידה אחת.

ג. רק אם $M > 4$ המונופול יחליט לייצר שתי יחידות.

ד. המונופול יחליט לייצר אפס יחידות.

ה. המונופול יחליט לייצר אינסוף יחידות.

שאלה 6

X ו- Y הם מוצרים משלימים.

Y מיוצר ונמכר רק בארץ. X נמכר בארץ וכן תמיד מיוצא לחו"ל.

כל העקומות המקומיות למוצרים רגילות.

כעת, הממשלה החליטה להעניק סובסידיה בגודל קבוע על כל יחידה מיוצאת של X .

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. ייצוא מוצר X יעלה ומחירי מוצרי Y ו- X לא ישתנו.

ב. מחיר מוצר X יעלה ורווחי יצרני מוצר Y ירדו.

ג. מחיר מוצר Y ירד ורווחי יצרני מוצר X ירדו.

ד. מחיר מוצר Y ירד ומחיר מוצר X לא יעלה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

התועלת של הצרכן משני המוצרים נתונה ע"י הפונקציה הבאה: $U(X, Y) = X + Y$.
נניח רמת הכנסה קבועה $I = 100$, והניחו שהצרכן משתמש בכל הכנסתו לצריכה.

$q_X = X$: הכמות המבוקשת של מוצר X.

$q_Y = Y$: הכמות המבוקשת של מוצר Y.

$P_X = 2$: המחיר של מוצר X.

$P_Y = 1$: המחיר של מוצר Y.

בהתאם לכך, מהו הביקוש למוצר X? מהו הביקוש למוצר Y?

א. הביקוש למוצר X הינו 50, והביקוש למוצר Y הינו 100.

ב. הביקוש למוצר X הינו 25, והביקוש למוצר Y הינו 50.

ג. הביקוש למוצר X הינו 0, והביקוש למוצר Y הינו 100.

ד. הביקוש למוצר X הינו 50, והביקוש למוצר Y הינו 50.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 8

איזו מהטענות הבאות נכונה?

א. כאשר עקומת הביקוש עולה משמאל לימין זהו בהכרח מוצר גיפן.

ב. מוצר גיפן הוא בהכרח מוצר נחות.

ג. כל מוצר נחות הוא מוצר גיפן.

ד. עקומת הביקוש תמיד יורדת משמאל לימין.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 9

X ו-Y הם מוצרים תחליפיים. שני השווקים פועלים בתנאי תחרות משוכללת.

כעת, ידוע שחלה עלייה במחירי גורמי הייצור של X.

הניחו ביקוש והיצע מצרפיים רגילים.

לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. ירידה מחיר שווי המשקל הן עבור X והן עבור Y.

ב. גידול בכמות שווי המשקל הן עבור X והן עבור Y.

ג. עליית מחיר שווי משקל הן עבור X והן עבור Y.

ד. עליית מחיר X, וירידת מחיר Y.

ה. ירידה בכמות שווי המשקל הן עבור X והן עבור Y.

שאלה 10

- במשק הפועל בתנאי תחרות משוכללת, מחליטה הממשלה להבטיח מחיר מקסימום לצרכן ע"י מתן סובסידיה ליחידת מוצר. ידוע שגמישות הביקוש למוצר הינה קשיחה לחלוטין.
- לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
- מחיר המוצר שיקבלו היצרנים ירד במחצית מגובה הסובסידיה.
 - סך פדיון היצרנים יעלה, בעוד שסך הוצאות הצרכנים יישאר ללא שינוי.
 - עודף היצרן יגדל, מאחר והביקוש קשיח לחלוטין.
 - כמות שווי משקל תישאר ללא שינוי.
 - המחיר לצרכן יעלה במלוא גובה הסובסידיה.

שאלה 11

- ענף לייצור Q נמצא בתחרות משוכללת. פונקציית הביקוש הינה: $Q = 100 - 2P$, ופונקציית ההוצאות השוליות של הענף מתוארת על ידי הפונקציה: $MC = \frac{Q}{4}$.
- מחיר של מוצר Q בשוק העולמי הינו 20 ש"ח.
- כעת, הממשלה מטילה מכס בגובה של 10 ש"ח על הייבוא.
- לפיכך, מהן הכנסות הממשלה מתשלומי המכס?
- 0
 - 100
 - 555
 - 800
 - אין מספיק נתונים לחישוב המכס

שאלה 12

- בשוק A קיים יצרן מונופוליסטי הרואה לפניו עקומת ביקוש זו: $D: P = 80 - 2Q$
- בהנחה שהעלות השולית חיובית (עולה או קבועה), מהי הכמות שייצר המונופול בשווי משקל?
- נמוכה או שווה ל- 50
 - נמוכה או שווה ל- 40
 - נמוכה או שווה ל- 20
 - נמוכה או שווה ל- 10
 - לא ניתן לדעת

שאלה 13

משק סגור נמצא במצב מוצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

- כעת, הממשלה מגדילה את הוצאותיה (G), ומממנת זאת על ידי הגדלת כמות הכסף הנומינלית ב-500% (הרחבה מוניטרית). ידוע כי הציבור מחזיק בידיו באותה כמות מזומנים. לפיכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?
- רמת המחירים תעלה בפחות מ-100%
 - רמת המחירים תעלה בדיוק ב-500%
 - רמת המחירים תעלה ביותר מ-500%
 - רמת המחירים לא תשתנה כלל.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

משק סגור נמצא בשווי משקל במצב של אבטלה (קיים פער דיפלציוני).

- כעת, הציבור מחליט להפקיד מזומנים לבנק ובכך להקטין את כמות המזומנים שבידיו. לפיכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?
- שער הריבית גבוה יותר.
 - שער הריבית זהה לערכו במצב ההתחלתי.
 - התוצר נשאר ללא שינוי.
 - התוצר גדל ושער הריבית קטן.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל באבטלה.

- ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד. המסים והוצאות הממשלה אינם תלויים בהיקף התוצר. כעת, הממשלה החליטה להיטיב עם מעמד הביניים ולהעלות את קצבת הילדים (מס שלילי). בהתאם לכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?
- הריבית והתוצר בהכרח יגדלו, ותיתכן עליית מחירים
 - הריבית והתוצר יישארו ללא שינוי, ותיתכן עליית מחירים
 - התוצר יישאר ללא שינוי, הריבית תגדל, ההשקעות יגדלו
 - התוצר יגדל, תתרחש עליית מחירים, אך הריבית תקטן וההשקעות יגדלו
 - התוצר יישאר ללא שינוי, תתרחש עליית מחירים, הריבית תעלה וההשקעות ירדו

שאלה 16

במשק מסוים הציבור נוהג להחזיק בידיו תמיד סכום קבוע של מזומנים, והבנקים מקיימים את יחס הרזרבה הנדרש. הניחו שכלל היחידות הכלכליות המתארות את מערכת הבנקים חיוביות. כעת, הבנק המרכזי החליט להקטין את יחס הרזרבה הנדרש ללא הדפסה נוספת של כסף. (הניחו שאין עירויים).

בהתאם להנחות מערכת הבנקים, מה ניתן להסיק מכך?

- א. כמות הכסף הנומינלית תקטן
- ב. בסיס הכסף יגדל
- ג. כמות הכסף הנומינלית תגדל
- ד. אין מספיק נתונים כדי לדעת מה יקרה לכמות הכסף הנומינלית.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

במשק נתון מתקיימים הנתונים הבאים: (הניחו משק סגור)

$$C = 200 + 0.75Y; \quad G = 600; \quad I = 600 - 10r$$

$$L^D(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

בסיס הכסף הינו 700 ₪, יחס הרזרבה הינו $1/5$, והציבור מעוניין תמיד להחזיק בידיו 200 ₪. רמת המחירים במצב המוצא הוא $P=1$. ידוע שבמצב המתואר לעיל, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים). כעת, בעקבות שינוי במצב הביטחוני, השקעות המגזר העסקי ירדו. כתוצאה מכך ולפי המודל המשולב, מה מהבאים נכון בשיווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?

- א. הריבית תישאר ללא שינוי.
- ב. הגידול בצריכה הפרטית שווה בערכו לקיטון בהשקעות.
- ג. הריבית תעלה.
- ד. התוצר יקטן.
- ה. המחירים יעלו.

שאלה 18

נתון משק סגור. המשק נמצא בשיווי משקל כאשר הביקוש לתצרוכת פרטית: $C = 250 + 0.5y_d$, ההשקעה המתוכננת נתונה ע"י: $I = 100 + 0.1y$, והצריכה הממשלתית היא $G = 250$. ידוע כי הממשלה מממנת את פעולותיה על ידי מס יחסי בשיעור של 20% מההכנסה. תוצר תעסוקה מלאה הוא 1400.

כעת, הממשלה מחליטה לבצע הרחבה פискаלית ולהגדיל את הוצאותיה. לפיכך ולפי מודל קיינס הפשוט (שוק המוצרים) מה יקרה בשיווי משקל?

- א. סך החסכון במשק יישאר ללא שינוי
- ב. תוצר שווי משקל יישאר ללא שינוי
- ג. תוצר שווי משקל יגדל
- ד. ייווצר עודף ביקושים (פער אינפלציוני)
- ה. הצריכה הפרטית במשק תישאר ללא שינוי

